

Dr. M. Korun:

Vztrajnost in intrige

Ker je dobra stvar na pravem potu, smemo računati na skorajšnje velike uspehe

Povratak k demokraciji in parlamentarizmu ter notranja ureditev države sta, slej ko prej, osrednji točki naše notranje politične situacije.

Ceprav izgleda na zunaj, zlasti v Sloveniji, politično življenje, razen pri eni stranki, zelo mrtvo, vendar ni tako. Naravnost neverjetno je, s kakšnim živim zanimanjem slede ljudje razvoju dogodkov. Če ne bi bilo drugače, bi bilo to zanimanje zelo vidno in otipljivo.

Ker časopisi o marsičem važnem in zanimivem ne pišejo, se porajajo neredko govorice, ki nimajo podlage. Vse to kaže, kako veliko je zanimanje za dogodke in kako je narod — opravičeno — nestrpen, ker instinktivno čuti, da nobena stvar ne traja večno.

Vsem tem nestrpnim so v prvi vrsti namenjene tele vrstice. Gre za velike stvari in že zato je umevno, da le počasi dozorevajo. Razvoj razmer ni zavisen samo od enega faktorja ali ene stranke, nego od več. Tisti, ki isto hočejo, se morajo med seboj sporazumeti, odpor nasprotnikov se mora premagati. Vse to potrebuje časa. Kdor ima prepričanje, da je ono, kar želi, dobro, pametno in koristno, ta ve, da bo končni uspeh na njegovi strani. Zato ne sme biti nestrpen, temveč vztrajen; navidezni zastoj in nespeh ga ne smeta preplašiti.

In napram nekontroliranim vestem in intrigam naj bo previden ter naj jim ne naseda in lepo veruje. Političnih nasprotnikov je mnogo na vseh straneh, intrige so njihovo najmočnejše orodje. Vedo, da bo bitka končno zanje izgubljena; zato si skušajo z njimi svoje življenje podaljšati in dobri stvari škodovati. Toda vse to jim ne bo pomagalo.

Vse dogodke naj vsak sam kritično presoja in si svojo sodbo ustvarja sam. Če bi bilo verjeti vsemu, kar ljudje govorijo in vsemu, kar časopisi pišejo, eden tako, drugi drugače, ponajveč v popolnoma nasprotnem smislu, bi bilo v resnici žalostno; toda resnica je vendarle veselejša: sad zori, sršeni in zajedavci mu ne morejo škodovati. V naravi se bliža jesen, poljedelec bo pospravil letino, uspeh svojega truda. Tudi v življenju je tako. Vsako točno začrtano in vztrajno delo prinese uspehe in sadove; zato upamo tudi mi na dobro letino bližajoče se jeseni.

Dr. M. Korun:

Pogled v zgodovino

Kaj govore stvarna dejstva o borbi za narodno osvobojenje

VII.

29.) Ker niso stopili sklepi ženevske konference v življenje, a kaj drugega se v pogledu faktičnega zedinjenja zaenkrat ni ukrenilo, je nastala za novo državo SHS na območju bivše monarhije težka situacija: na zunaj in na znotraj. Na zunaj Italija ni vpoštevala nove države. Zasedala je vse pokrajine, kar jih je mogla doseči, pobasala je bivšo avstrijsko vojno, pa tudi del trgovske mornarice. Narodni svet v Zagrebu je protestiral na vse strani, obračal se je na antanto in na srbsko vladu. Slednja je storila, kar je mogla, toga bogzna kaj ni zmogla.

Na znotraj so se začele širiti subverzivne sile, ki so bile proti novi državi, bodisi, da jih je še srce bolelo za Habsburžani, bodisi, da so bile proti zedinjenju, posebno proti pravoslavni in srbski dinastiji Karagjorgjevičev, bodisi, da so bile komunistično-anarhistično nastrojene. Tudi načelno republikanstvo se je pojavilo.

Zato so n. pr. hrvaški škofje 19. novembra 1918 izdali na svojo duhovščino okrožnico, v kateri so opozarjali, da je treba spoštovati voljo zagrebskega Narodnega sveta in da je dolžnost, da se v miru in pravičnosti izvede zgraditev zedinjenja in svobodne jugoslovanske države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Končno so izrekli, da je prepovedano zagovarjati katerokoli obliko vlada-

vine v imenu sv. Cerkve, kajti odločitev o tem pripada samemu narodu Slovencev, Hrvatov in Srbov, a sv. Cerkev bo verno pristala na narodno odločitev; vsako drugo postopanje pa da bi moglo prinesiti Cerkvi škodo.

30.) Narodni svet, vse politične skupine in vse ljudstvo je čutilo, da je situacija nove države na teritoriju bivše monarhije postala nevzdržna. Grozile so nepopravljive posledice, razsulo teoretično proglašene zedinjenja s Srbijo in Črno goro, anarhija... Postalo je jasno, da je treba nekaj napraviti, da pride čimprej do izvedbe dejanske zedinjenje, da dobi zedinjena država skupno vladu in glavo. Porajali so se različni predlogi.

Narodni svet v Zagrebu se je dne 23. in 24. novembra 1918 intenzivno posvetoval o teh predlogih. Ne bomo jih naštevali, čeprav so zanimivi in že kažejo, kako različno so si posamezne stranke predstavljale izvedbo zedinjenja in organizacijo nove države. Navajamo samo nekatere podrobnosti iz predloga Stjepana Radića, ki je v ostalem stal na stališču, da ni treba hiteti s proceduro zedinjevanja, dokler ne pridejo poročila Jugoslovanskega odbora iz tujine, s katerim ni bilo skoro nikake zveze. Radićev predlog pravi: «Etnografično enoten, vsled zgodovinskega, kulturnega in političnega razvoja na tri plemena razdeljen narod Slovencev, Hrvatov in Srbov, ustvarja

Prihodnja številka „Slovenske besede“ bo izšla izjemno že v ponedeljek 26. julija popoldne.

na temelju narodnega edinstva in narodne plemenske ravnopravnosti skupno zvezno državo na celem svojem etnografsko neprekinjenem območju. Ta država naj ima začasno tri regente, ki imenujejo tri skupne ministre (za zunanje posle, ljudsko prehrano in narodno obrambo), vse druge posle vrše avtonomne vlade za Slovenijo, Hrvaško, Srbijo, Črno goro ter pokrajinske vlade za Bosno, Hercegovino, Dalmacijo in Vojvodino».

Po dolgi debati je bil 24. novembra 1918 pozno zvečer sprejet sledeči predlog:

«Narodni svet SHS razglašča v skladu s svojimi dosedanjimi sklepi in v smislu izjave kraljevine Srbije zedinjenje države Slovencev, Hrvatov in Srbov, nastale na celem nepretrganem jugoslovanskem območju bivše avstroogrške monarhije s kraljevino Srbijo in Črno goro v enotno državo Srbov, Hrvatov in Slovencev in voli odbor 28 oseb s polno oblastjo, da v sporazumu z vladu kraljevine Srbije in predstavniki vseh strank v Srbiji in Črni gori neutegoma izvede organizacijo enotne države po priloženih navodilih, a dotične sklepe bo ratificiral na prvem sestanku državnih narodni svet, ki naj mu pripadajo razun predstavnikov kraljevine Srbije in Črne gore vsi člani današnjega Narodnega sveta v Zagrebu, pomnoženi s predstavniki Jugoslovanskega odbora».

Iz navodil za delegate posnemamo:

Končno organizacijo nove države zamore skleniti samo obča narodna ustavotvorna skupščina

vsega zedinjenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev z dvjetrtjinsko večino glasov. Ustava odloča tudi o vladavini (monarhija, republika). Do ustavotvorne skupščine vrši začasno zakonodajno oblast državni svet, ki naj ga tvorijo vsi člani zagrebskega Narodnega sveta s 5 člani Jugoslovanskega odbora v Londonu in sorazmerno število predstavnikov Srbije in Črne gore. Vladarsko oblast naj vrši do odločitve konstituante kralj Srbije odn. prestolonaslednik Aleksander kot regent nove države. Začasna vlada naj ima ministre za vse posle državne uprave in 7 državnih podtajnikov in sicer po enega za Srbijo, Hrvaško s Slavonijo, Bosno-Hercegovino, Slovenijo, Dalmacijo, Črno goro, Bačko-Banat-Baranjo. Zunanji, vojaški, pomorski, državno-finančni posli, pošte in brzojavi so izključno pridržani državni vladi, druge in avtonomne posle vodijo po navodilih in nadzorom centralne vlade pokrajinske vlade, ki stoje tudi pod nadzorom pokrajinskih zborov.

Proti predlogu sta glasovala St. Radić in Hrvoj, socialisti so stavili svoj formalni pridržek samo glede regenta.

V odbor osemindvajsetorice so bili izvoljeni gd Slovencev dr. Izidor Cankar, dr. Anton Korošec, dr. Albert Kramer in Anton Kristan; vanj je bil izvoljen tudi Stjepan Radić, ki pa ni šel v Beograd.

Ta sklep od 24. novembra 1918 je nosil vse znake kompromisa. To je bil tudi vzrok, da se ni na podlagi danih navodil in v celoti izvedel.

Po ljudski volji!

V gospodarskih in socialnih ustanovah mora zmagati beseda večine

Mi Slovenci imamo lepo število raznih gospodarskih in socialnih ustanov in naprav, katerih ustanovitev sega največ v dobo preteklega polstoletja nazaj. Razni so bili vzroki pri ustanavljanju, v največ primerih pa je bilo vzrok dejstvo, da se je hotel slovenski narod emancipirati od gospodarske in socialne odvisnosti od tujcev.

Razni domači denarni zavodi, socialne institucije, zavarovalnice in ostale gospodarske ustanove, vse to je vzniknilo v dobi hudih političnih bojov med obstoječimi političnimi organizacijami, ki so živele v že omenjenem času. Izziviljal se je temperament in razgibal tega čas, politične stranke in frakcije pa so ustanovljale, kot hrbtnice vsemu ogrođju svojega udejstvovanja krepko materijeno oporo baš z mnogimi in po vseh krajih delujočimi gospodarskimi in socialnimi ustanovami, katerih osnova je bil po večini združni sistem.

Vprav kot kuga se je pred več kot 30 leti in v novejšem času tekmovalo na ustanavljanju vse-mogočih takih organizacij, česar posledica je bila — propast mnogih takih ustanov, ki so velike-

mu številu posameznikov prinesle tudi nesrečo, ker niso bile ustanovljene na zdravi podlagi. Pač pa zaznamuje gotovo število, predvsem združinskih organizacij, lepe uspehe, saj smo pričča številnih velikopoteznih akcij, ki jih take ustanove izvajajo v raznih pogledih, če se le svojega poslanstva pravilno zavedajo in je njihovo delovanje tudi za splošnost koristno.

Kakor na zunaj, pa je vsekakor naša dolžnost, premotriti delo naših domačih gospodarskih in socialnih ustanov tudi na znotraj. Že pri površnem pregledu moremo ugotoviti, da naš priprost človek, vlagatelj, dolžnik, zavarovavec, združnik itd. čisto v svoji skromnosti niti ne pomisli, da je tudi sam člen v verigi posameznega zavoda, sam solastnik in tudi sam poklican in dolžan soodločati na najvišjih mestih, v upravnem svetu, načelstvu itd. Smatramo, da je vse to potrebno pojasniti najširšim plastem naroda, ker se naš priprost človek, čisto tudi inteligent, obrača vprav po hlapčevsko na razne naslove, upravne svetnike in predsednike, ne zavedajoč se, da je tudi sam solastnik in da bi tudi kot tak moral odkrito in

Uredništvo: Dalmatinova 8 - Uprava:
Selenburgova 7/II - Naročnina: Letno
40 Din, polletno 20 Din, četrletno
10 Din - Čekovni račun št. 17,152
Izhaja vsak petek.

Vsi, zagovorniki
svobode in pravice
naročite še danes
„SLOVENSKO
BESEDO“!

vedno jasno nastopati. Vse to izvira gotovo iz nam Slovencev lastne in priznane preponičnosti.

Zasledujoč občne zборе delniških družb, gospodarskih organizacij, denarnih zavodov, zavarovalnic itd. hitro ugotovimo, da se vse to vrši običajno le za določen krog, čisto tudi «žlahoto»; največkrat pa odloča strankarska politika, ki je vprav na teh mestih najbolj škodljiva.

Tako delujejo pri nas mnoge javne gospodarske in socialne institucije; priprost narod v svoji ponižnosti vse to lepo gleda, kar je včasih tudi razumljivo, saj sedijo v vodstvih gospodje, od katerih je marsikdo odvisen. Drugače pa pomenijo tudi v političnem življenju taki mogočniki veliko in tudi po svojem političnem programu so najbolj vneti zagovorniki demokracije in vpoštevanja ljudstva. Velika večina, kot že omenjeno, stoji ob strani, ker je tudi razumljivo, če vpoštevamo dejstva, da se posameznikov ne vabi osebno ali pa z vidnimi objavami v vodilnih listih k udeležbi na občnih zborih in k volitvi uprav.

Vedno in znova slišimo besede: Večina se mora vpoštovati! Po ljudski volji se mora ravnati vse javno življenje! Ker smatramo za potrebno in skrajni čas, da se ta ureditev izvede pri vseh javnih gospodarskih in socialnih zavodih, naj ne bodo prednje vrstice zastoj, temveč naj bodo opomin vsem, ki krmarijo pri takih zavodih in se svojih mest krčevito drže, naj se da ljudstvu in solastnikom možnost in prilika, da bodo odločali pri svojem imetju, ne pa da si bodo to še naprej, kot izključno pravico, pridrževali samozvanci.

Javne organizacije ne smejo ostati politične domene posameznih strank, temveč morajo postati res to, za kar so bile ustanovljene; odločati pa smo poklicani prav vsi in razgaliti moramo razmere, ki ne smejo obstojati še nadalje, kajti z ljudskim denarjem se mora gospodariti nepristransko, ker bo ljudstvo spregledalo, samo sodilo in tudi težko obsodilo.

Mi vsi smo poklicani to razlagati in bomo tudi poskrbeli, da bo narod izpregledal, kdo ga vara in kdo ga ne dopušča soodločati; v gospodarskih in socialnih ustanovah mora zmagati volja večine, organizacije pa morajo postati ljudske in res gospodarske ter socialne!

Domači pomenki

Popravek

Z ozirom na Vašo notico, ki ste jo objavili v petek, 28. maja 1937, št. 18, na strani 5 stolpec 1 v sredi pod naslovom: «Uslužbenec mestnih podjetij», Vas prosim, da v smislu § 26 zakona o tisku objavite v Vašem cenjenem listu sledeči uradni popravek:

Ni res, da je mestna občina nad nekimi monterjem mestne plinarne, ki je bil obtožen zaradi utaje 462.— Din, katere je prejel od neke stranke in jih ni takoj oddal na pristojno mesto, izrekla zelo občutna kazen, kljub temu, da je bil od sodišča oproščen. Mestna občina ni izrekla nad dotičnim monterjem še nobene kazni, temveč je bilo disciplinsko postopanje proti njemu prekrajeno do zvršetka sodnega kazenskega postopanja.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek

Z ozirom na Vašo notico, ki ste jo objavili v petek, 28. maja 1937, št. 18, na strani 5, stolpec 1 in 2 zgoraj pod naslovom: «Med, velika javna dela», Vas prosim, da v smislu § 26 zakona o tisku objavite v Vašem cenjenem listu sledeči uradni popravek:

Ni res, da spada med javna dela mesta Ljubljane tudi regulacija Ljubljane in njenih pritokov na mestnem ozemlju, temveč spada to delo med dela ministrstva za zgradbe. Delo samo pa vodi podjetje inž. Dukič. Kako se to delo izvršuje, tedaj ni stvar mestne občine, temveč podjetja, ki delo izvršuje po svoji previdnosti z ozirom na vremenske prilike, ter ministrstva za zgradbe. Regulacija Malega grabna pa se iz socialnih in tehničnih razlogov izvršuje le v zimskih mesecih; v poletnih mesecih je namreč regulacija tega potoka nemogoča, ker bi povzročila preveliko škodo na kmečkih zemljiščih, pa tudi tzv. fašinska dela so možna le v zimskih mesecih. Na drugi strani pa je v zimskem času pomanjkanje dela najbolj občutno in je zato potrebno, da se to delo iz razlogov socialne pomoči izvršuje le v tem času.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek oziroma pojasnilo

Z ozirom na Vašo notico, ki ste jo objavili v petek, dne 28. maja 1937., št. 18, na strani 2., stolpec 3 zgoraj, pod naslovom «Pokvarjen Tivoli», Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku objavite v Vašem cenj. listu sledeči uradni popravek oziroma pojasnilo.

Nikakor ni res, kar trdi omenjena notica, da za novo cesto, ki se gradi med bajerjem in glavnim dreveredom v Tivolskem parku, ni prometne potrebe. Nasprotno, prav to je prometna potreba zelo velika ter postaja leto za letom večja. Mesto se v Rožno dolino vedno bolj širi, cestna zveza med tem delom mesta in njegovim središčem pa že davno več ne odgovarja naraščajočemu prometu. Načelni sklep, da se ta cesta zgradi, je bil storjen že leta 1934. in to na 3. seji gradbenega odbora ljubljanskega dne 26. novembra 1934. Zato je skrajni čas, da se ta cesta končno zgradi. Park Tivoli zaradi te ceste ne bo prav nič pokvarjen, nasprotno, po ureditvi južnega dela parka, ki jo je doslej vse skozi oviralo teniško igrišče, bo park na lepoti le še pridobil.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek oziroma pojasnilo

Z ozirom na Vašo notico, ki ste jo objavili dne 2. aprila 1937., št. 10, na strani 2, stolpec 1 spodaj pod naslovom «Ljubljana za Veliko Noč» pod «Domačimi pomenki», Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku izvolite objaviti v Vašem cenj. listu sledeči uradni popravek oziroma pojasnilo:

Mestno delavstvo je ob nedeljah in praznikih prosto, vendar je pri cestnem nadzorstvu tudi ob teh dneh stalno zaposlenih okrog 50 delavcev pri snazenju cest. Vsi ti delavci so na velikonočno nedeljo zjutraj začeli z delom že ob 5. uri in so delali vse dopoldne do 11. ure; ker je snežilo ves dan, je razumljivo, da se učinek tega dela ni mogel vidno pokazati. Tudi na velikonočni ponedel-

ljek so pričeli delati ob 5. uri zjutraj. Ker pa je snežilo neprestano, je bil učinek dela tudi ta dan enak kot prvi dan ter bi se tudi ne mogel vidneje pokazati, če bi vzeli trumo delavcev na delo.

Vsemu mestnemu delavstvu je naročeno, naj se zgleda, ne oziraje se na delavnik ali praznik, ob 5. uri zjutraj na delo, če zapade gotova količina snega (10 cm), ki ga je treba zorati in odvažati. Omenjena dva praznika pa je prišlo poleg zgoraj omenjenega števila od vseh ostalih delavcev še 17 delavcev na delo. Niti prvi, niti drugi dan pa se ni zgledal pri cestnem nadzorstvu niti en brezposeln delavec na delo. Z odmetavanjem snega je bilo tedaj zaposlenih 67 mestnih delavcev in torej nikakor ni resnica, «da cestno nadzorstvo ni poslalo niti enega delavca na cesto, dasi so se brezposeln ponujali v trumah.

Krivda za brozgo po ulicah pa je bila deloma tudi pri hišnih posestnikih, ki niso poskrbeli poleg očiščenja hodnikov za neovirani odtok vode ob hodnikih, t. j. za osnaženje odtoknih jarkov ob hodnikih, kar je po § 75. mestnega cestnega reda njihova dolžnost.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek oziroma pojasnilo

Z ozirom na Vašo notico, ki ste jo objavili v petek, dne 9. aprila 1937, št. 11, na strani 5, stolpec 2 v sredi pod naslovom «Neškodljivo skrbstvo» pod «Doma in na tujem» Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku izvolite objaviti v Vašem cenj. listu sledeči uradni popravek oziroma pojasnilo:

Vrhovni socialni svet je ustanovljen z namenom, da bo iniciativno urejeval ljubljanske socialne razmere in vplival na ljubljanske socialne ustanove in organizacije, da se doseže enotno in smotreno socialno delo. V tem svetu bodo zastopane po svojih zastopnikih vse javne in privatne ustanove, društva in korporacije, ki hočejo sodelovati pri reševanju socialnih vprašanj mestne občine ljubljanske. Gre za posvetovalen in iniciativen organ, ki bo skupno z vsemi društvi in oblastmi, ki se bavijo s socialnim skrbstvom, obravnaval pereča socialna vprašanja in jih skušal po enotnem načrtu regulirati s pomočjo svojih članov (društev, organizacij itd.), ne pa za novo društvo, ki bi naj razpolagalo s kako imovino. Mnenja sem, da je časopisje dolžno takšno prizadevanje za pomoč bednim podpirati, ne pa a priori odrekati vsako vero vanj, zlasti še, ker se VSS še ustanavlja in se je na prvem sestanku zastopnikov društev in organizacij ter vseh navzočih socialnih delavcev pokazala iskrena in resna volja za skupno in uspešno delovanje.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek

Z ozirom na Vaš članek, ki ste ga objavili v petek, 30. aprila 1937, št. 14, stran 3, stolpec 2 spodaj in 3 zgoraj, pod naslovom «Za vse obrtni list», Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku objavite v Vašem cenj. listu sledeči uradni popravek:

Ni res, kar trdite v navedeni notici, da je ljubljansko tržno nadzorstvo začelo preganjati vse prekupčevalke z jajci, slučajnostne prodajalke krtač, voščenih cvetlic in še celo prodajalke čunjev za pomivanje in ribanje tal. Prav tako ni res, da je začelo preganjati posebno slednje, ki nabirajo staro žakljevino iz jute, jo z veliko muko izpirajo na Ljubljani ter jo nato kot oprane čunje prodajajo ljubljanskim gospodinjam na trgu. Po obrtnem zakonu morajo imeti vsi prekupčevalci, ki se stalno bavijo s prekupčevanjem predmetov, katerih niso sami producenti, obrtno dovoljenje. Zato tržni urad nikakor ne preganja slučajnostnih prekupčevalk, temveč le od stalnih prekupčevalk zahteva, da se izkažejo z obrtnim listom. Tržni urad mora to opravljati po svoji uradni dolžnosti, da se tako prepreči nedovoljeno sušmarstvo. Med prodajalkami oprane stare žakljevine tržni urad doslej ni ugotovil nobene take, ki bi se stalno pečala samo s prodajo oprane žakljevine. Zato tudi ni od nobene take slučajnostne pro-

dajalke zahteval, naj se izkaže z obrtnim listom, temveč jih je vedno puščal v miru. Očitek nesocialnega čuta na račun sedanjih mestne uprave je tedaj iz tega ozira brez vsake podlage.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek oziroma pojasnilo

Z ozirom na Vaš članek, ki ste ga objavili v petek, dne 16. aprila 1937, št. 12, stran 2, stolpec 1 in 2 v sredi, pod naslovom «Beseda naših javnih delavk» pod «Domači pomenki», Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku objavite v Vašem cenj. listu sledeči uradni popravek oziroma pojasnilo:

Nikakor ni resnica, kar trdi dopisnica zgoraj omenjenega članka, česa, da je ljubljanska mestna občina s sklicanjem Vrhovnega socialnega sveta napravila ponesrečen poizkus, združiti vse socialne delavce v višji socialni svet, kajti sestanek sam je pokazal najboljšo voljo vseh navzočih za skupno sodelovanje in zato za kako nezaupanje ni bilo povoda. Ker je bil VSS ustanovljen z namenom, da bo iniciativno urejeval ljubljanske socialne razmere in vplival na ljubljanske socialne ustanove in društva, da se doseže enotno in smotreno socialno delo in ker je VSS v tem smislu mišljen le kot posvetovalni organ, ne pa izvršni (njegovi člani so vsa društva in korporacije, in tudi oblasti na področju mestne občine ljubljanske, katere se bavijo s socialnim skrbstvom), ni zato nikakršne podlage za kakršenkoli sum v iskrenost sklicateljev. Ker je odbor VSS-a tu pač le zato, da sklicuje člane VSS-a in mu predlaga, ter sklicuje njegove odseke, zlasti še, ker sam nima nobene pravice, odločati nekaj obveznega za vse včlanjene ustanove, že sam po svoji naravi ne more postati kak izvršni organ. Odborova dolžnost je dalje, obveščati posamezne ustanove o sklepih VSS-a (ne odbora), da bodo svoje delo urejali po navodilih VSS-a. Ta navodila naj bi bila plod razmotrivanja, nasvetov in poročil vseh socialnih faktorjev in prav tako tudi naših javnih delavk. Vse delo odbora VSS-a obstoji tedaj le v teh nalogah in odbor nima nikakega značaja kakega društvenega odbora. Zaradi tega tudi ni bilo mogoče ugoditi predlogu, da bi se sestavil kak delovni izvršni odbor iz vrst vsega članstva, ker takega izvršnega odbora pri VSS-u sploh ne more biti.

Tudi ni res, kar trdi članek, da bi bili sklicatelji odklanjali žensko socialno delavko v VSS, nasprotno, želja ženskih zastopnic po sodelovanju v VSS je bila topla pozdravljena ter je bila še izrečno tudi pri sklicateljih poudarjena potreba in želja, da se pritegnejo ženske socialne delavke kot sodelavke v širši odbor VSS-a. Vsled tega je brez podlage trditev, da se je široko zastopstvo onih, ki so se prostovoljno odzvali, da po svojih silah in preizkušnih zmoglostih brezplačno pristopijo k delu, razšlo z občutkom nezadovoljnosti in nezaupanja. Vsi navzoči zastopniki so se z veseljem sprejeli predlog, da se ponovno sestanejo, ker se zaradi pozne ure na prvem sestanku ni bilo mogoče več razgovoriti o vseh vprašanjih. Iz vsega tega je razvidno, da je pritožba dopisnice imenovanega članka, česa, da «slovenska socialna delavka še nikoli ni bila globlje ponizana kakor ta dan», popolnoma neosnovana.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Pojasnilo

Z ozirom na Vaš članek, ki ste ga objavili v petek, 14. maja 1937 št. 16 na strani 2, stolpec 1 in 2 zgoraj pod naslovom: «Mestna pristava», Vas prosim, da v smislu § 26 zakona o tisku izvolite objaviti v Vašem cenjenem listu sledeče uradno pojasnilo:

Prihranek Din 160.000 v gospodarstvu mestne pristave v poslovnem letu 1936/37 ne more biti razviden iz proračuna mestne pristave za leto 1937/38, kajti proračun ni bilanca in torej ne more dajati slike o dejanskem doseženih dohodkih in izdatkih, temveč vsebuje le predvidene dohodke in izdatke za bodoče leto, pri čemer se upošteva pri izdatkih največja predvidena mera, a pri do-

hodkih najmanjša, torej v povsem pesimističnem smislu predviden račun za bodoče leto. V tem primeru priložbeni prihranek pa sploh ne more biti razviden iz proračuna za mestno pristavo, kajti prihranek je bil dosežen:

1.) pri voznjah gramoza. Poprej so vozili mestni vozniki po 3/4 m³ gramoza, po novi odredbi upravnega odbora pa po cel m³. S tem je bilo pridobljenih za mestni sklad Din 55.000.—. Jasno je, da ta prihranek ne more biti razviden iz proračuna za mestno pristavo.

2.) Pri izdatkih za pobiranje smeti. Poprej je pobiralo smeti 8 smetarskih voz, po novi odredbi v poletnem času 6, samo v zimskih mesecih po 8. Vsak voz stane dnevno Din 110.—. S tem, da sta pobirala v poletnih mesecih po 2 voza dnevno manj, kar pa je povsem zadostovalo, je bilo prihranjenih Din 53.000.—. Toda izdatki za pobiranje smeti niso razvidni iz proračuna za pristavo, temveč iz proračuna za mestni sklad.

3.) Z odprodajo starega in z nabavo novega, oziroma popravila še koristnega inventarja, pri čemer je bilo pridobljenih nad Din 27.000.—. Tudi nabava in prodaja inventarja ne spada med stvarne potrebe ali dohodke proračuna mestne pristave.

4.) pri voznjah za mestno plinaro. Iz razlike cen, za katere je vozilo poprej privatno podjetje za mestno plinaro in med cenami voženj mestne pristave je nastal dobiček mestne plinarne okrog Din 15.000.—, mestna pristava pa je zaslužila s temi voznjami okrog Din 31.000.—, kar skupno zneso prihranek za mestno upravo okrog Din 46.000.—. Dobiček plinarne seveda tudi ne more biti v proračunu mestne pristave.

Iz gornjih dejstev je torej jasno razviden prihranek mestne pristave za preteklo poslovno leto. Ta prihranek je obogatel po večini mestni sklad in je jasno, da iz proračuna ne more biti razviden, saj proračun ni računski zaključek za preteklo leto, temveč le predviden račun izdatkov in dohodkov za bodoče leto. Če pa so mestne davštine večje, kot so bile poprej, ni to krivda sedanjih mestne uprave, temveč samo nujno sredstvo za ozdravljenje in napredek ljubljanskega občinskega gospodarstva.

Z odličnim spoštovanjem
tiskovni referent:
Jože Vomberger s. r.

Popravek

Z ozirom na Vaš članek, ki ste ga objavili v petek, 30. aprila 1937, št. 14, stran 3, stolpec 2 spodaj, pod naslovom «Nadomestilo za Kroniko», Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku objavite v Vašem cenj. listu sledeči uradni popravek:

Rez pripravlja Zveza mest kraljevine Jugoslavije izdajo lastnega glasila «Mestna občina», vendar pa ta list ni konkurenca ljubljanski kroniki, niti to ne more biti. List «Mestna občina» namreč ni novo glasilo Zveze mest, ker je ta Zveza imela že dosedaj svoje glasilo. Že na skupščini leta 1929. je bilo sklenjeno, da se proglasi komunalni mesečnik «Savremena občina», ki je izhajala v privatni založbi in uredništvu, za Zvezino glasilo in je ta list prejel nato letno visoko subvencijo Zveze mest, vse do 1. aprila 1937, ko je bilo pogodbeno razmerje s tem listom prekinjeno. Radi nerednega izhajanja lista, kakor tudi radi preveč poudarjenega osebnega stališča lastnika in urednika lista, ki je na svoji vsebini mnogo izgubil, so prihajale od vrst članstva Zveze mest vedno pogosteje pritožbe. Zato je redna skupščina Zveze mest dne 20. IX. 1936 sklenila, da se subvencija ukine in ta subvencija uporabi za izdajanje glasila v lastni založbi in uredništvu. Poslovna uprava, ki ji je član tudi predsednik ljubljanske mestne občine, je imela nalogo, da ta sklep izvrši. Ustanovljeno tedaj ni bilo novo glasilo, temveč se je le menjala oseba in oblika založništva in uredništva. Pa četudi Zveza mest prej ne bi imela službenega glasila, bi bilo nujno potrebno ustanoviti povsem novega, ker gre za strokovni organ važnega društva, kakor ga imajo že vse druge države. Tudi vsebinsko si oba lista ne moreta konkurirati, kakor si dosedaj nista konkurirali «Kronika» in «Savremena občina».

Zvezino glasilo prinaša poleg službenih obvestil predvsem strokovne komunalne članke, ki naj služijo predvsem mestnim organom in uslužbencem. Kronika pa je bolj literarno-historična revija, kar kaže že njeno ime, pa tudi vsa njena dosedanja vsebina, ki je namenjena najširšim slojem.

Iz vsega navedenega je povsem jasno, da Zvezino glasilo «Mestna občina» ni nikak konkurent Kroniki in je nje ustanovitev le pozdraviti.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek oziroma pojasnilo

Z ozirom na Vaš članek, ki ste ga objavili v petek, dne 26. III. 1937 št. 9, na strani 2, stolpec 1, 2 spodaj in 3 zgoraj pod naslovom «Delavski dom» (pod «Domačimi pomenki»), Vas prosim, da izvolite v smislu § 26. zakona o tisku objaviti sledeči uradni popravek oziroma pojasnilo:

Vaš članek očita vodstvu Delavskega doma, da je ustavilo kurjavo v sobah Delavskega doma v najbolj hladnem in mokrotnem vremenu, kar pa ne odgovarja resnici, Delavski dom je socialna ustanova, ki se mora vzdrževati sama in mora zato štediti s kurivom ter ga uporabljati le po potrebi. Enako je bilo tudi lansko leto in prejšnja leta. Letos se je porabilo celo več kuriva kot lansko leto. Ko je torej sredi meseca februarja popustil mraz, je vodstvo Delavskega doma kurjavo omejilo, a je zopet začelo ogrevati sobe, ko je zapadel nov sneg.

Kar se tiče v članku omenjenih «novotarij», ki da jih je uvedlo vodstvo Delavskega doma, da je stanovalec Delavskega doma prepovedalo hoditi v kuhinjo po notranji strani, to je, preko kuhinje, je popolnoma v skladu s potrebnim redom in disciplino, ki jo je novo vodstvo uvedlo za stanovalec Delavskega doma in ki mora veljati za vse enako. Te odredbe vodstva pa niso bile po volji enemu izmed stanovalec, ki je vse odredbe vodstva enostavno preziral in zahteval za sebe gotove izjeme tako glede vrstnega reda v jedilnici kakor glede prehoda skozi kuhinjo. Vodstvo Delavskega doma in kuhinje mu teh izjem seveda ni moglo dovoliti, ker bi sicer nastala nevolja pri drugih stanovalcih in gostih v kuhinji. Razglašeni red mora veljati za vse enako.

Zato je dotični stanovalec začel z akcijami proti odredbam vodstva Delavskega doma oziroma kuhinje. Zbiral je v kuhinji in v domu samem podpise za pritožbo proti tem odredbam in mnoge naravnost silil k podpisu, tako da so pozneje svoje podpise preklicevali. Jasno je, da vodstvo Delavskega doma in kuhinje ni moglo trpeti, da bi en nezadovoljnejš neutil upor gostov in stanovalec proti upravi in tako škodoval dobremu glasu kuhinje Delavskega doma. Le iz tega razloga mu je uprava Delavskega doma bila prisiljena odpovedati sobo v Delavskem domu in iz istega razloga mu je vodstvo kuhinje začasno ukinilo izdajanje kart. V kuhinjo pa bo zopet imel dostop, če bo hodil tja jest, ne pa nadlegoval mirne goste z agitacijo proti upravi. Vsaka ustanova, vsak zavod mora skrbeti za vzdrževanje reda in discipline, zlasti še, če se nahaja tam večja množica ljudi. Zato odredbe uprave in vodstva Delavskega doma proti dotičnemu gospodu nikakor niso bile sramotne za upravo, pač pa za dotičnega samega, ker je razglašeni red preziral.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

Popravek oziroma pojasnilo

Z ozirom na Vašo notico, ki ste jo objavili v petek, dne 9. aprila 1937, št. 11, na strani 2, stolpec 3 v sredi pod naslovom «Kje bo stala vodmatska šola?» pod «Domačimi pomenki» Vas prosim, da v smislu § 26. zakona o tisku izvolite objaviti v Vašem cenj. listu na istem mestu in v enakem tisku sledeči uradni popravek oziroma pojasnilo:

Na mestnem gradbenem uradu ni nič znanega o kakem rezerviranju občinske parcele ob Jegličevi cesti za vodmatsko šolo ter ni bilo v tej zadevi nikakega uradnega sklepa. Morda je bil o tej nameri kdaj kak razgovor ali predlog, ki pa ni prišel do sklepa. Parčela ob Jegličevi cesti pa za šolo tudi ni prikladna, ker je za to premajhna, zlasti še,

ker vsaka šola nujno potrebuje poleg stavbe primerno dverišče, za kar pa bi bil prostor na tej parceli absolutno premajhen. Vrhu tega je tudi prostor sam, ker leži tik ob prometni cesti s tramvajsko progo, za šolo neprimeren. Za vodmatsko šolo bi se mogel najti kak primernejši prostor drugod. Zato ne more biti govora o kakšni nedopustni napaki občinske uprave, če je to parcelo prodala stavbenemu fondu banovinskih uslužbencev, pač pa bi napravila nedopustno napako, če bi na omenjeno parcelo res postavila šolo, kakor zahteva Vaša notica, ker je prostor za to popolnoma neprikladen.

Z odličnim spoštovanjem:
Predsednik dr. J. Adlešič s. r.

DOMA IN NA TUJEM Ljubljanski kolodvor

Akcijski odbor ljubljanskega mestnega sveta za poglobitev proge in postavitve novega kolodvora v Ljubljani, ki se je na pobudo in predlog m. sv. g. dr. Koruna sestavil, je s svojim delom že začel. Priraja anketi, ki naj spoznajo podrobno najprej zastopnike gospodarskih organizacij s predmetom, nato pa tudi vso ljubljansko in slovensko javnost; obenem pa bo poskušal prepričati odločujoče činitele o nujni potrebi predlagane rešitve tega vprašanja. Tudi dnevno časopisje, ki se doslej za to vprašanje ni brigalo, je začelo o njem pisati.

Zahtevamo in pričakujemo, da bo akcijski odbor svojo nalogo z vso energijo in zavedajoč se važ-

nosti vprašanja nadaljeval ter da se ne bo dal plašiti od težoč, ki se bodo nedvomno pojavile.

Dolžnost železniške uprave pa je, da da izdelati podrobne načrte za nameravani projekt ter proračun, za kar je Ljubljana vtilarala že Din 100.000.— Pokazalo se bo, da je predlagana rešitev za državo in mesto cenejša od vsake «likarije». Dosedanje zadržanje železniške uprave je, da o projektu razpravlja. Pri razpravljanju se bo pokazalo, da govore prav vsi razlogi za projekt, celo finančni. Mi bomo delo akcijskega odbora in vseh drugih faktorjev budno zasledovali in podpirali, če treba, pa tudi kritizirali; isto pričakujemo tudi od vse ljubljanske in slovenske javnosti.

Smrt vzornega narodnjaka. Ne pričakovano je izdihnil na počitnicah na Jezerškem svojo blago, zlato dušo ugledni sodnik ljubljanskega okrajnega sodišča in kremenit napredni javni delavec g. dr. Jože Štular, star komaj 50 let. Peza sedanjih težkih razmer je pritisnila neusmiljeno tudi nanj in pretrgala nit njegovega plodovitega in poštenega življenja. Bodi mu ohranjen v naši sredi trajen časten spomin!

Življenjski jubilej Viktorja Jeločnika. V sredo 15. t. m. je praznoval v krogu svojcev in prijateljev 50-letnico svojega življenja g. Viktor Jeločnik, znani trgovec in gostilničar v Rožni dolini pri Ljubljani. Slavljencec je bil vse svoje življenje naprednjak, delaven in neuklonljiv naprednjak in Sokol, kakršne so nam mogle dati le narodno zavedne družine in kakršne so nam izkovele težke razmere v preteklosti vse do danes. Močna, žilava in vedno marljiva roka jubilanta g. Jeločnika se je pokazala v našem ožjem javnem in gospodarskem življenju povsod, kjer je bilo treba prijeti za težko, nesebično delo v dobrobit splošnosti. Mnoga leta je bil g. Jeločnik tudi član občinske uprave na Viču in je še vedno neumoren odbornik Gospodarskega društva za Vič-Rožno dolino. Kot svojem zvestemu naročniku izrekamo tudi mi iskreno čestitko z veliko željo: Naj živi še mnoga leta v sreči in zadovoljstvu ter polnem zdravju vrli Sokol in vzornaprednjak g. Viktor Jeločnik z vso svojo narodno vzgojeno družino!

Ljubljanski obrtniki v Celju. Pod vodstvom svojega preizkušenelega predsednika g. Kovačiča je napravilo agilno Združenje obrtnikov v Ljubljani pretekli tork skupen izlet v Celje, kjer so si ljubljanski obrtniki ogledali zanimivo in tehnično močno izpopolnjeno ter modernizirano obratovanje največjih kovinskih podjetij. Westnove tovarne za posodo in pa znano celjsko cinkarno. Skupen obed so imeli naši obrtniki v gostilni «Branibor», kjer jih je njihov predsednik g. Kovačič v svojem govoru opomnil na važnost sloge v obrtniškem strokovnem ter občem javnem življenju in nastopanju. Take sloge pa nikdar ne more biti, če se bo še nadalje dovoljevalo, da se bodo v obrtniške vrste vmešavali različni politikanti in strankarski partizani, ki jim ni prav nič za splošno obrtniško dobrobit, temveč nasprotno: za

njihove osebne ter politične cilje. Izleta, ki je v vsakem pogledu popolnoma uspel, se je udeležil tudi veliki prijatelj naših obrtnikov, minister v pok. g. dr. Niko Zupančič. Ob razhodu v Ljubljani so udeleženci izrekli soglasno željo, da bi se taki prijetni in obenem zelo poučni izleti prirejali še večkrat.

Naši javnosti. Sreska organizacija vojnih dobrovoljcev v Ljubljani obvešča javnost, da so odslej uradne ure v društveni pisarni v Frančiškanski ulici št. 10, vsak ponedeljek popoldne od 17. do 19. ure in v vsak petek dopoldne od 10. do 12. ure. Opozarjamo tudi javnost, da sta že nad dve tretjini naklade knjige «Dobrovoljci — kladivarji Jugoslavije» prodani in naj zato interesenti pohitijo z naročilom. Predprodaja je zaključena in stane sedaj vsak izvod knjige 145 din ter poštni in odpremi stroški 15 din. Smatramo, da spada ta spominska knjiga, ki jo je sprejela naša javnost z izrednim zanimanjem, v vsako javno in zasebno knjižnico.

Zakaj? Mestno poglavarstvo v Ljubljani je izdalo te dni uraden razglas, da prepoveduje obisk vsem staršem in sorodnikom v otroški počitniški koloniji v Mednem nad Št. Vidom, in sicer iz «utemeljenih razlogov». Ljubljanska javnost je zato močno radovedna, kateri in kakšni so tisti utemeljeni razlogi, ki prepovedujejo staršem, da bi smeli obiskati svoje otroke in kontrolirati njihovo vzgojo in oskrbo?

Celjska razstava trgovine, industrije in obrti bo v Celju od 1. do 15. avgusta t. l. Udeleženci uživajo polovično voznino na železnicah.

Likvidnost Mestne hranilnice ljubljanske se je pred dnevi zopet povečala in izplačuje sedaj ta zavidni tudi že vse vloge, ki 31. decembra 1936 niso presegale dvajset tisoč dinarjev.

Vsem Slovencem v svobodni domovini! Naš hvaležni narod bo odkril spomenik svojemu velikemu pesniku Simonu Gregorčiču dne 5. septembra t. l. ob 15. uri popoldne na Napoleonovem trgu pred novo palačo vseučiliške knjižnice. Na predvečer bo slavnostna akademija, naslednjega dne pa po odkritju spomenika narodna veselica na Taboru. Polovična voznina na železnici je odobrena. Vsa društva, narodne noše, pevci, praporščaki s prapori ter vsi ostali gostje naj se čimprej prijavijo na naslov:

Društvo «Soča-matica» v Ljubljani.

Velike svečanosti so se vršile preteklo nedeljo v Zagrebu, kjer so Hrvati v silnem navdušenju proslavljali rojstni dan svojega voditelja dr. Mačka. Poleg nepreglednih množic so bili zbrani tudi povsem vojaško formirani pehotni in konjeniški oddelki «Hrvatske seljačke zaštite», in sicer 10.200 pešcev ter 1000 konjenikov. Te čete je pregledal, sedeč na belcu, predsednik dr. Maček in jih v svojem nagovoru opozoril na vsestransko pripravljenost, ko jih bo sta poklicala hrvaška domovina in hrvaški narod. Ob tej priliki so Hrvati proglasili rojstni dan dr. Mačka enkrat za vselej za narodni praznik.

O priliki svečane proslave rojstnega dne dr. Mačka je bil ves Zagreb odet v hrvaške narodne zastave. Posebno pozornost je vzbudilo dejstvo, da so vsi inozemski konzulati ta dan izobesili državne zastave svojih držav.

Znižanje telefonskih pristojbin je končno vendarle odredilo pošto ministarstvo, in sicer je zaenkrat samo ob sobotah znižana telefonska taksa za razgovore med Jugoslavijo in — Filipini...

Zelo pristržne sprejeme je doživel te dni na svojih izletih v razne vasi v okolici Vrtnjačke banje, kjer se mudi na oddihu in zdravljenju, šef Demokratske stranke g. Ljuba Davidović.

Mednarodni telefonski kabel Beograd—Zagreb—Maribor se bo vendar polagal, ker je bila že razpisana tozadevna licitacija.

Angleži se letos zelo živo zanimajo za naše letoviške, zlasti dalmatinske obmorske kraje. Za prihodnje dni je napovedanih kar več skupin izletnikov. Vsaka skupina bo štela po 250 do 300 udeležencev.

Železniška nesreča se je pripetila blizu Kraljeva v Srbiji. Po krivdi kretnika sta trčila dva osebna vlaka. Materijalna škoda je zelo velika. Od potnikov je bil eden mrtev, trije pa nevarno ranjeni.

V Parizu je bil ustanovljen poseben odbor, ki bo zbiral prispevke za zgraditev spominske cerkve v Beogradu, ki naj bi se postavila v večem spomin na francoske vojsake, ki so padli na solunski fronti.

Letošnja letina sliv nima najlepših izgledov in se računa, da bomo imeli v vsej državi komaj tisoč vagonov suhih sliv za izvoz. Cene suhih sliv se bodo nedvomno dvignile, enako pa verjetno tudi cene slivovke.

V naši državi pridelamo na leto 3000 kg čistega zlata, ki ga vsega odkupi Narodna banka.

Trebušni tifus se močno širi v nekem sarajevskem predmestju, kjer so zdravstvene oblasti ugotovile že nad 50 primerov obolenj. Več bolnikov je tudi že umrlo.

Konferenca vseh prizadetih činiteljev in interesentov glede pogozdovanja goličav in glede pospeševanja sadjarstva je bila sklicana pred dnevi v Beogradu v ministarstvu za gozdove in rudnike. Udeležba je bila skrajno majhna in se bo ponovna konferenca vršila v začetku letošnjega septembra.

Izvoz sadja in zelenjave iz Novega Sada v inozemstvo je letos skrajno slab, saj je bilo doslej izvoženih komaj pičlih 15 vagonov zgodnjega sadja, zelenjave in povrtnine. Glavne trge na Dunaju, v Pragi in drugod, kamor smo prej izvažali po več sto vagonov zgodnjega sadja in povrtnine na leto samo iz Novega Sada in drugih vojvodinskih izvoznih mest, so nam prevzeli bolgarski vrtnarji, ki nam uspešno konkurirajo tako v kakovosti pridelkov, kakor tudi v ceni.

Živalska steklina se je močno razširila, kakor smo že pred tedni poročali, med govejo živino v Čepinu pri Osijeku. Doslej je poginilo za steklino že 73 krav. Kmetje so oškodovani za več kakor četrt milijona dinarjev.

Večina beograjskih trgovcev je sklenila na lastno pobudo, da bo ves ta mesec do konca in pa od 15. do 31. avgusta odpirala svoje trgovine šele ob 16. namesto ob 15. uri, kakor doslej.

Nov pianinski dom je bil zgrajen na Platku blizu Sušaka. Svečana otvoritev bo 15. avgusta t. l. Stroški so znašali nad 700.000 din. **Ogromno škodo** so povzročile na polju in v vinogradih v zadnjih dneh nevilite s točo zlasti v zgornji Srbiji in Dalmaciji.

Zdravstveno stanje patrijarha Varnave je še vedno neizpremenjeno in skrajno resno. Vsa hrana za patrijarha se pripravlja po navodilih in pod najstrožjim nadzorom zdravnikov.

Tujim turistom je odslej prepovedan vstop v znano Omerpašino džamijo v Travniku v Bosni zaradi nedostojnega obnašanja drugoverskih obiskovalcev.

V Hercegovini se je pričelo čebelarstvo prav zadovoljivo razvijati, dočim je vso dobo od prevrata do letos število panjev močno padalo in je znašalo letos le še tretjino predvojnega števila. Skupno ima Hercegovina danes 22.597 panjev.

Toča in deževje sta povzročila letos v dravski banovini okrog 10 milijonov dinarjev škode na poljskih in vrtnih pridelkih, znatno škodo pa tudi na stavbah, ki so jih uničile povodnji oziroma ogenj, zaneten od strele. Enako veliko škodo je pretrpelo tudi prebivalstvo v vrbaski banovini.

Nagrada tekmovalne jugoslovanskih harmonikarjev na ljubljanskem velesojmu bo letos na nedeljo 12. septembra. Tekmovalo se bo v sedmih skupinah: Diatonična harmonika, kromatična harmonika, mladinsko tekmovalje za tekmovalce do 10. leta starosti na diatonični ali kromatični harmoniki, profesionalni, proizvajalci in trgovci harmonik, ansambli, tekmovalje za prehodni pokal na diatonični in kromatični harmoniki za naslov jugoslovanskega prvaka za leto 1937./38. in naposled posebna skupina za one igralce, ki so na dosedanjih tekmovanjih že prejeli kako nagrado. Prijavniki se prijavijo s 1. septembrom t. l. Prijave sprejema urad ljubljanskega veseljca, ki pošlje na željo vsa navodila brezplačno.

Izvozniki suhih gob v Slavoniji in zgornji Bosni imajo letos izredno bogato izvozno sezono. Od kmetov kupujejo sveže gobe, ki jih je letos tamkaj neverjetno mnogo, po 1—2 Din kg, nakar jih sami suše in jih prodajajo v inozemstvo po 30—40 Din kg. Tudi v Sloveniji je letos gobja letina nenavadno obilna.

Motorni vlake izdeluje za naše lokalne letovišarske proge znana tovarna vagonov v Brodu. Trenutno se gradi sedem motornih voz za jadranske in bosenske proge.

Italijanske želje. Dobro poučeni gospodarski krogi zatrjujejo, da kažejo neke italijanske finančne in gradbene skupine veliko zanimanje za gradnjo modernih cest v Jugoslaviji in so tudi že vložile v Beogradu na pristojnih mestih svoje podrobne predloge in ponudbe. Ali moramo biti res že v prav vsem odvisni od tujine in ali morajo iti res vsi zaslužki izven naših mej?...

Kongresa vseh svobodnih krščanskih cerkva v Londonu se udeležuje tudi pravoslavni škof Irenej iz Šibenika, ki je odpotoval v London z letalom.

Število obiskovalcev svetovne razstave v Parizu je vsak dan večje. Pretekli teden je bilo pri samih razstavnih blagajnah prodanih nad 204.000 vstopnic. Računa se, da bo razstavo obiskalo najmanj 40 milijonov obiskovalcev iz vsega sveta.

Na Japonskem je bilo na podlagi razglašane splošne mobilizacije vpo-klicanih pod orožje nad pet milijonov rezervistov.

Cene zlata v Londonu so padle tako nizko, kakor že niso bile dolga leta.

Kongres evropskih narodnih manjšin se je vršil te dni v Londonu. Predstavnik slovenskih manjšin dr. Wilfan ni bil navzoč zaradi bolezni.

Čedni zaslužki. Iz Abesinije so poslali doslej samo delavci svojim družinam 2140 milijonov lir. V tej vsoti pa ni vštet denar, ki so ga delavci prinesli pri povratku sami domov.

Rekordno produkcijo železa in jekla v vsej povojni dobi je zabeležila angleška industrija v prvi polovici letošnjega leta. V prvih šestih mesecih so angleške tovarne izdelale 6.300.000 ton sirovega jekla in 4.000.000 ton sirovega železa. V obratu je bilo ob koncu junija 126 visokih peči. Vse za oborožitev...

Tudi cene čaja, kakor sploh večine življenjskih potrebščin, so se dvignile za več kakor 30 % na londonskem trgu. Konzum čaja se je od lani dvignil, zaloge pa so se zmanjšale za 10 %.

Podražitev bencina v Italiji. S 13. t. m. je bil v Italiji uveljavljen zvišani davek na mineralna olja in je bil tako zvišan tudi davek na bencin od 170 na 220 lir za metriški stot. Prodajna cena za konsumente na drobno se je dvignila pri litru od 2.30—2.33 na 2.66—2.70 lir. Za tuje avtomobiliste in motocikliste, ki prihajajo v Italijo, ostane cena bencina neizpremenjena.

Nemška vlada vodi pospešena pogajanja z generalom Francom glede eksploatacije španskega rudnega bogastva.

V Berlinu in Tokiju je sijajni uspeh ruskega transpolarnega vztrajnostnega poleta vzbudil veliko razburjenje v narodno-obrambnih krogih, zlasti glede na dejstvo, da so preizkušene in mogočne ruske vojaške letalske sile oddaljene le po 800 milj od nemške in japonske prestolnice.

Eno leto španske državljanske vojne je poteklo 18. t. m. in je zahtevalo okrog enega milijona človeških žrtev.

«Dalmacija» v Berlinu. Sredi avgusta bo v Berlinu otvorena velika in moderna jugoslovanska restavracija «Dalmacija», in sicer v najodličnejšem delu mesta, na Kurfürstendammu. Že dolgo se je čutila potreba po večjem lokalu, kjer bi se mogli sestajati Jugoslavnani in njihovi nemški prijatelji. Nova restavracija bo vodila izključno jugoslovansko kuhinjo in bo glede na to vse osebje s posebnim dovoljenjem pripeljano iz Jugoslavije.

Veliki prekop Volga—Moskva je bil 15. t. m. svečano izročen prometu.

Glede na skrajno napeti položaj na Daljnem Vzhodu se je predsednik USA Roosevelt odrekel svojega najprijetnejšega poletnega sporta — križarenja z jadrnico ob ameriški obali in bo ostal ves čas običajnega dopusta v Washingtonu.

V vseh kolonijah Italije v Afriki je zaposlenih pri javnih delih 122 tisoč 237 italijanskih evropskih delavcev, od teh samo v Abesiniji 115.471.

Kljub oblastveni prepovedi so se te dni vršile v vseh nemških katoliških cerkvah molitve za 36 katoliških duhovnikov, ki jih je Hitlerjev režim zaprl.

V Nemčiji je število brezposelnih letos v primerjavi z lanskim letom neverjetno padlo. V letošnjem juniju je znašalo le še 649.000 proti 1.035.000 v istem mesecu preteklega leta.

Ruski letalec Gromov, Dumašev in Danilin, ki so z letalom ustvarili najkrajšo zračno zvezo med Rusijo in Ameriko preko Severnega tečaja, so s tem poletom dosegli nov svetovni rekord v poletu brez pristanka. Preleteli so namreč 11.500 km v 62 urah in 17 minutah.

Novi italijanski poslanik pri vladni uporniškega generala Franca je postal grof Viola di Campalto, ki je bil svoj čas poslanik Italije v Beogradu.

Živela cenzura!

Beograjski «Ošišani jež» pri naša v svoji zadnji številki naslednjo zanimivo zgodovinsko anekdoto:

Nekega dne leta 1905. je v Petrogradu izzval veliko senzacijo neki mladenič, ki je, držeč v rokah časnik, tekkel po Nevskem prospektu in kričal:

«Živela cenzura! Živel cenzor!»

Okrog njega se je kmalu nabrala velika množica ljudi. Zaradi silne gneče je bil kmalu ustavljen tudi ves promet. Vsi so mislili, da je mladenič znorel. Pojavili so se seveda tudi varuhi miru in reda, ki so mladeniča strpali v «zelenega Henrika» in ga odpeljali na policijo.

Ta dogodek je prišel na uho tudi cenzorju Pavlu Ivanoviču Nižnicinu, ki se je zainteresiral za slučaj in zaprosil za avdijenco pri šefu policije.

«Zdravstvujte, Pavle Ivanovič! Kaj vas je dobrega privedlo k meni?» ga je vprašal šef.

«Ah, slišal sem, da je neki mladenič kričal po cesti: Živela cenzura! — pa sem prišel, da vidim, kaj je prav za prav na stvari.»

«Tako ga bomo zaslišali», je odvrnil šef.

Privedli so mladeniča.

«Jaz sem Viktor Osipovič Tap-tigin, študent», se je predstavil mladenič.

«Zakaj ste vendar vpili: Živela cenzura?»

«Veste, jaz sem velik revež... Vzdržujem se s sodelovanjem pri nekem šaljivem listu... Evo, pri tem-le... Poglejte, uredništvo je objavilo celo stran samih mojih šal in smešnic...»

Nožniki je vzel list in prebral nekaj duševnih proizvodov mladeniča dijaka, nato pa dejal:

«Toda to so vendar najnavadnejše neumnosti!»

«Tako je, vaše blagorodje, in za to se imam zahvaliti samo vam!»

«Kaj se imate zahvaljevati meni?»

«Evo, zakaj! Moje stvari, kot slabše blago, hrani uredništvo za rezervo. Kolikor cenzura zapleni boljše stvari, toliko mojih slabših umotvorov da uredništvo postavi. Danes ste pa bili napram meni tako zelo ljubeznivi, da je moral list objaviti kar celo stran mojih smešnic. In kako bi vendar mogel biti tako nehvaležen, da ne bi kričal: Živela cenzura!...»

Za grudo in dom

Novi veterinarski zakon

Načrt novega veterinarskega zakona, ki ga je izdelalo kmetijsko ministrstvo, je bil pred dnevi predložen v proučitev in odobritev ministrskemu svetu, ki bo tudi izdelal definitivno redakcijo tega zakona. Ta predlog zakona predvideva novo in popolno reorganizacijo živnozdravniške službe in izenačenje dosedanjih pokrajinskih veterinarskih zakonov, kakor tudi nastavljanje samoupravnih veterinarjev v vseh občinah, ki imajo nad 10.000 prebivalcev. Dalje se bodo ustanovile v vseh takih kra-

jih tudi ambulante in živinske bolnišnice ter državne podkovske šole, na sedežih banskih uprav pa se bodo uvedli posebni banovinski veterinarski zavodi itd. Najvažnejše določilo novega zakona je ustanovitev državnega fonda za pobiranje živinskih nalezljivih boleznih. Dohodki tega fonda se bodo stekali predvsem iz novega 1% davka na prodajo živine v državi, kakor tudi na izvoz živine v tujino. Da bo mogel ta fond pravilno funkcionirati, bo po mnenju strokovnjakov potrebnih najmanj 100 milijonov dinarjev. Preračunano je,

da bo 1% davek na prodajo in izvoz živine prinašal letni čisti dohodek okrog 60 milijonov dinarjev. Danes se nahaja v državni službi okrog 500 veterinarjev; novi zakon predvideva povečanje tega števila za najmanj še enkrat toliko. Kakor izgleda, bo glavno breme za ureditev nove veterinarske službe prevajeno na banovine.

Vrtna skrivnost.

Dan za dnem slišimo in beremo v listih, kako uspešno konkurirajo bolgarski vrtnarji našim domačim s svojimi prvovrstnimi in pa znatno cenejšimi pridelki. Kje tiči skrivnost te uspešne konkurence? Bolgarski vrtnarji napeljejo do korenin rastlin nebroj majhnih vodnih jarkov, po katerih se pretaka gnojna vlaga neposredno v zemljo, iz katere črpajo rastline svojo hranilni sok. Tako gnojenje in zalivanje je seveda mnogo izdatnejše od običajnega na površju, zahteva pa razumljivo od vrtnarja tudi večjih skrbi in obilnejšega dela.

Pogozdovanje

Jesensko pogozdovanje je sicer slabše od pomladanskega, vendar je pripravnejše zaradi manjše zaposlenosti kmetovalca v tem času. Jeseni se najbolje pogozdujejo osončni prostori, goličave in poseke. Mecesen je za jesensko saditev priporočljivejši od smreke in borovca. Na nrisojnih krajih naj se pogozduje pomladi, ker je jesenski mraz mladikam zelo škodljiv. Sadike pomladne saditve pa se do zime ukoreninijo tako, da jih srež ne more več dvigniti.

Ob hudi urli

Po deželi se ljudje že od nekdanj ravnajo po starem narodnem pregovoru, ki pravi: «Ogibaj se hrasta, topola se boj, pred smrekami beži, pod bukvu postoj!» Izkušnja naroda na podlagi tega reka se potrjuje tudi s strani znanosti. Skorja hrasta in

topola je robata in ostane zato ob dežju dalje časa suha, s tem pa tudi bolj privlačna za strelo. Drevje z gladko skorjo pa dež kaj naglo namoči in mokrota varuje drevo pred bliskom. Najrajši udari strela v brest, vrbo, jelšo, hrast, topol, akacijo in hrusko. Manj nevarno je vedrenje pod jablano, češnjo, orchom, kostanjem in lipo. Najbolj varen pa je človek ob hudi uri pod bukvijo, javorom in jerebiko. Baje še nikdar ni udarila strela v gaber. Ravnati pa se je vedno treba tudi po izkušnji, da udari strela najrajši v drevesa, ki stojijo na samem ali pa v ona, ki štrle visoko v zrak.

Anekdote

Dva Ludovika.

V dobi vladanja Ludovika XIII. se je naenkrat pojavil v Parizu neki tujec, Poljak, ki je bil po svoji zunanosti neverjetno podoben slavnemu francoskemu kralju. Kjerkoli se je ta Poljak pokazal, so ljudje šepetali, da je prišel sam kralj, seveda preoblečen. Zadeva je končno povsem naravno prišla tudi do kraljevih ušes in kralj je dal poklicati Poljaka na dvor. Odvedel ga je pred veliko ogledalo, stopil poleg njega in pozorno motril čudovito medsebojno podobnost. Moral se je prepričati, da sta si podobna, kakor jajce jajcu. Tedaj je vprašal Poljaka:

«Povejte mi, kje stalno živite?»

«Na Poljskem, Veličanstvo!»

«In Vaša mati?»

«Tudi na Poljskem!»

«Ali ni morda nekoč, v svojih mladih letih kdaj bivala tukaj, v Versaillesu?»

«Nikdar, Veličanstvo! Pogosto je sicer izražala željo, da bi rada videla Pariz, ni se ji pa, žal, nikdar izpolnila.»

«Čudno!»

«Pač pa sem se, Veličanstvo, pravkar spomnil, da je moj oče

preživel nekaj let v službi na vašem dvoru.»

Kralj ga je pogledal, se zamislil in dal znamenje, da je avdijenca končana. Še istega dne je dobil mladi Poljak nedvoumen migljaj, da bi bilo zelo želeto, da čimprej zapusti Pariz in Francijo, kar je seveda tudi storil.

«Nor!» naslovi

Še pred svetovno vojno je Ernst von Possart nekoč gostoval z izrednim uspehom v Petrogradu. Nemški klub, ki ga je po predstavi povabil na gostijo v svoje prostore, mu je hotel v spomin na Petrograd izročiti umetniško izdelano zahvalnico, vendar si gospodje niso bili povsem na jasnem glede vseh njegovih dejanskih in častnih naslovov. Po kratkem razpravljanju so se obrnili naravnost na Possarta samega in ga prijateljsko vprašali, naj bi jim sam povedal vse svoje naslove.

«Toda, prosim vas, gospoda moja!», je vzkliknil Possart odklonilno, «pustite me vendar s temi norimi naslovi pri miru! Napišite enostavno: Gospodu generalnemu intendantu in tajnemu svetniku, profesorju dr. vitezu Ernstu von Passartu!»

Očetje in sinovi

Bernard Shaw je bil povabljen nekoč k angleški kraljici na «Garden Party». Tam se je nahajal neki plemič, ki je pristopil k Shawu in ga med razgovorom vprašal:

«Recite mi, prosim vas, ali ni bil vaš oče krojač?»

«Da.»

«In zakaj niste tudi vi prevzeli očetovega obrta?»

Shaw mu na to ni odgovoril neposredno ničesar, temveč ga je po kratkem premoru vprašal:

«Recite mi, prosim vas, ali ni bil vaš oče gentleman?»

«Da.»

«Kako je vendar mogoče, da njegovemu vzgledu niste sledili tudi vi?»

Jim Dallison:

OPERACIJA

Zgodba, ki ni kar si boži.

Tam za mestom, sredi velikih smetišč, v votlini, skriti med grmovjem, je ležalo vsem potepuhom znano taborišče. Bilo je štiri dni pred velikim sestankom in zbrali smo se šele trije potepuhi. Gary Hay, ogromen, plečat, razcapan potepuh, jaz in neki belobradat možiček častitljivega obraza z očali na nosu. Bil je v črni, precej oguljeni obleki, na glavi pa je imel širokokrajni klobuk, da je izgledal kot duhovnik kake sekte. Pravkar nama je pripovedoval, ne da bi se bil predstavil.

«Vozim se samo v prvem razredu,» je pravil. «Vi mladiči pa skočete na drveče vlake in se zavlečete v živinske vagonce. To ni nič za moje stare kosti. Če le gre, se splazim v prvi razred brzovlakov. Tam sedim med mogočniki industrije, ki si belijo glave, kako bi spodnesli «New Deal», in med vrliimi gospodi, ki premišlujejo o kaki velikopotezni slepariji in ki jim ni pri tem nič kaj prijetno pri duši. Preden pride sprevodnik, pričnem naenkrat ves razburjen iskati in brskati po svojih žepih in ves obupan pričnem tožiti, da sem izgubil denarnico z voznim listkom vred in da bom zdaj moral na prvi postaji izstopiti, ne da bi mogel obiskati v San Franciscu ali pa kje drugje svojega na smrt bolnega sina ali pa hčerko, ubogi otrok bo umrl, ne da bi še enkrat videl draga očka. Ne moreta si predstavljati, kako hitro zberejo denar za vožnjo. Vsi postanejo veseli. Resni možje okrog mene so storili dobro delo in zdaj gledajo svojim poslovnim podvigom smelo v oči.

Jaz pa imam zasigurano vožnjo in noben sprevodnik me ne more več vreči iz vlaka.

Nekoč pa se mi je vsa stvar ponesrečila. Naletel sem na moža, ki mi je že dvakrat bil dal denar, da sem se lahko peljal k svojemu umirajočemu sinu. Dopovedoval sem mu, da gre to pot za mojo hčerko edinko, toda vse ni nič pomagalo. Na naslednji postaji, majhnem mestecu v srednjem zapadu, sem frčal iz vlaka. Bil sem postavljen pred težko vprašanje, kako nemudoma dobiti nekaj denarja in kaj za pod zobe. Ko stopim iz kolodvora, opazim tam dolgina, oči vidno farmerskega hlapca, ki bujli vame. Obotavlja se stopi k meni in vpraša:

«Ste vi tisti profesor iz Bostona?»

«Seveda, prijateljček!» mu pri srčno odgovorim.

Na taka zaupna vprašanja treba vedno odgovoriti z «da». Če treba, smo tudi profesor iz Bostona. In v takih srečnih primerih sledi vprašanju pozdravni zajtrk, ki se navadno raztegne še na kosilo ali pa še kaj drugega, kar pa je seveda povsem odvisno od inteligence povabljenca.

«Mislim sem že, da vas sploh ne bo. Danes je že tretji dan, odkar čakam na vas.»

«Saj,» sem dejal. Odvedel me je k staremu, pokvečenemu fordu.

«Mr. Sluice je ves v skrbeh, gospod! Otroka sta zelo bolna.»

«A?» sem dejal in vstopil. «Kaj pa je otročičema?»

«Skoraj nič več ne vidita, gospod. Oči imata že čisto slabe. Mr. Sluice je bral v časopisu, da se razumete na take reči. Zato vam je pisal, da pridite takoj, in da vas bom jaz čakal tri dni na kolodvoru. Jaz sem namreč Ted Corne.»

«Me veselili!» sem mirno odgovoril, čeprav mi je postalo tesno pri srcu. Nihče se ne ukvarja rad z otroškimi očmi, posebno še, če se na to prav nič ne razume. Rad bi bil Teda še kaj vprašal, toda ves čas je nekaj mrmral predse in pazil na svoj voz. Ta stara pokveka je zares bila potrebna vse njegove pokornosti. Po dolgi vožnji po nečem, kar se je baje imenovalo cesta, sva prispela na farmo. Mr. Sluice je bil star, ko trska suh dedec. Pristrčno mi je stisnil roko. «Hvala Bogu, profesor, da ste prišli! Brž na majhen grizizek, potem boste pa pogledali otročiča!»

Grizizek je bil okusen in obilen. Čez dobro uro sem okrepcan vstal in rekel:

«No, zdaj pa pojdemo k posteljicama ubožčkov!»

«Ah da,» je ganjeno odgovoril Mr. Sluice. «Radoveden sem, kako se boste z njima razumeli. Zadnjemu sta gladko strla prsni koš!»

«Kaj?» sem ves začuden vprašal.

«No, kaj pa mislite? Moja otročiča! Tu — pogledite!» Popeljal me je za hišo. Ves prestrašen sem odskočil. Pred menoj sta se dvignila dva stara, ogromna medveda, grizilja, z močnimi verigami sta bila priklenjena k hlevu.

«Tukaj sta!» je nežno šepnil Mr. Sluice. «Otročiča! Pravim jima tako, ker sta bila še čisto majhna, ko sem ju vjel. To so bili časi, profesor! Tudi jaz sem bil takrat mlad. Vse svoje življenje sem prebil skupaj z njima. Nimam ne žene ne potomcev, samo ta svoja otročiča! Zdej sta stara in zanikrna kakor jaz. Toda jaz še vedno dobro vidim, onadva pa nič. Mrena pravijo temu, kaj-ne? Ali ju boste mogli ozdraviti, profesor? Malo sta hudobna proti tujcem.»

«Nič ne dé!» sem dejal. «Zame ni prijetnejšega opravila, kakor

snemati starim medvedom mreno z oči. V mojo ordinacijo v... eh... v Bostonu prihaja dnevno do sedem medvedov.»

«Da,» je prikimal. «Čital sem članek o vas v časopisu. Nazadnje ste operirali nekega medveda v londonskem zoolu. Ali imate instrumente s seboj?»

«Zadostuje navadna šivanka,» sem odgovoril in se nekoliko umaknil, ker sta me medveda hotela za vsako ceno pograbit s svojimi strašnimi šapami; predobro sta me bila zavohala!

«Tako gre to,» sem razlagal starcu. «Z eno roko zagrabiš medveda, z drugo pa mu hitro prebodeš mreno! S čisto navadno šivanko!»

«Ne vem, kako bo,» je zaskrbljeno menil dobri mister Sluice in celo Ted Corne se je pričel praskati za ušesom. «Ali ne bi bilo bolje, da ju kloroformiramo?»

«Zakaj pa ne?» sem dejal. «Lahko ju tudi kloroformiramo. Seveda!»

«Vse imam pripravljeno. Kloroform, gobo, instrumente. Ted, skoči no hitro po vse reči!» Ted je tekkel.

«Neki zdravnik, ki je obenem tudi živnozdravnik, je bil namreč tu,» mi je pojasnjeval stari Sluice. «Mislim pa, da je uporabil nekoliko premalo kloroforma. Medveda sta sicer zaspala, ko pa se je nagnil nadnja, da bi jima odpravil mreno, sta se dokaj slabe volje prebudila.»

«Si lahko mislim!» sem pripomnil. «Ko so mene operirali na slepiču in sem se prebudil iz narkoze, mi tudi ni bilo, da bi poskakoval okoli.»

«Medveda pa sta poskakovala!» je pravil Mr. Sluice. «In kako sta poskočila! Jeremija, to je ta levi, je zagrabil zdravnika in mu v hi-

pu vtrl prsni koš. In Efraim, to je desni, mu je odgriznil uho. Z velikim trudom smo osvobodili zdravnika. Zdej leži v bolnici. Bog ve, če bo okreval! Svoje stvari je vsekar še pustil tu.»

Ted jih je pravkar prinesel. Vedro, veliko gobo, steklenico kloroforma, instrumente. Medveda sta menda zavohala, kaj ju čaka, kajti pričela sta divje rjoveti in otepati po zraku.

«Ali ju moramo res takoj operirati?» sem v skrbeh vprašal. «Mogoče bi se name navadila, recimo, po nekaj tednih...» Toda stari Sluice se je tresel od nestrpnosti.

«Če ju dobro kloroformirate, bo že šlo! In svojo besedo držim! Tisoč dolarjev sem obljubil v pismu, ki sem vam ga bil pisal, če izvršite operacijo. Tu, pogledite!» Privlekel je iz žepa staro listnico in vzel iz nje deset bankovcev po sto dolarjev. «Denar je pripravljen!»

Vročča želja, zaslužiti teh tisoč dolarjev, me je pograbila! Poškivil sem na rjoveča medveda, potem pa sem zbral ves svoj pogum. Vliil sem kloroforma na gobo — še kloroforma! — in še kloroforma! Meni se ni smelo tako zgoditi kakor zdravniku z utrtimi prsnim košem! Rečem vama, fantiča, zaslužil sem tistih tisoč dolarjev. Trdno sem prijel s kloroformom prepojeno gobo in skočil...»

«Molči, stari lopov!» je ves iz sebe zavpil Gary Hay in jezo stresal belobradega možička. «Če nama hočeš natvesti, da si kloroformiral medveda in jima s šivanko operiral mreno, tedaj napravi poprej svoj testament. Zbijem te.»

«Izpusti me, tepec!» se je drl belobradec. «Medveda omamil? To bi bil napravil ti, ne pa jaz. Gospodarja in hlapca sem kloroformiral, — razumeš, ti zelenec?!»